ASOS JOURNAL
The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 11, Sayı: 141, Haziran 2023, s. 414-431

ISSN: 2148-2489 Doi Number: http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.69583

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date *20.04.2023*

Yayımlanma Tarihi / The Publication Date *29.06.2023*

Dr. Döndü DULKADİR
dulkadirdondu@gmail.com
Orcid: 0000-0002-7860-7924

Prof. Erdal TUĞCULAR
Gazi Üniversitesi
etugcular@yahoo.com

ÇEVRİM İÇİ FLÜT EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Öz

Bu çalışmada hazırlıksız yakalandığımız ve tüm dünyayı etkisi altına alan COVİD-19 pandemisinde müzik eğitiminin çevrimiçi eğitim sürecine uyumu ele alınmıştır. Müzik eğitiminin önemli bir ayağı olan çalgı eğitiminde gösterip yaptırma, birlikte seslendirme, eşlikleme gibi yöntemler oldukça önemlidir. Araştırmanın temel amacı flüt öğrencilerinin çevrimiçi flüt eğitimi sürecine ilişkin görüş ve düşüncelerini ortaya koymaktır. Elde edilen veriler çevrimiçi eğitim sürecinde yürütülen bireysel çalgı flüt derslerinin uzaktan eğitime uygunluğu, çevrimiçi eğitim sürecinde kullanılan platformun yeterliliği ve etkililiği, ek teknolojilerin performansa etkisi ve psikolojik etkileri öğrencilerin bakış açılarından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla görüşme stratejilerinden açık uçlu görüşme türü kullanılmıştır. Çalışmada çalışma grubunu Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, İcra Sanatları Fakültesi, Çalgı Eğitimi Bölümü, Üflemeli Çalgılar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Karabük Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; İstanbul Devlet

Konservatuvarı, Çalgı Eğitimi Bölümü, Flüt Sanat Dalı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Hacettepe Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Sazlar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenim gören 10 flüt öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerle zoom üzerinden görüşme yapılarak dört tane açık uçlu soru sorulmuştur. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. . Araştırma sonucunda öğrenciler flüt eğitimi dersini yüz yüze yapmayı tercih ettiklerini ancak pandemi sürecinde derslerin devam etmesi açısından uzaktan öğretim yönteminin alternatif bir eğitim modeli olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Araştırmada elde edilen verilere dayanarak, uzaktan eğitim konusunda üniversitelerin teknik alt yapısı güçlendirilmiş, ses ve görüntü kalitesi müzik eğitimi düşünülerek tasarlanmış yeni bir öğrenme platformunun geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Müzik Eğitimi, Çevrimiçi Eğitim, Öğrenci, Çalgı Eğitimi, Flüt

STUDENT OPINIONS ON ONLINE FLUTE EDUCATION

Abstract

This study investigates the adaptability of music teaching into online education during Covid-19 pandemic which affected the whole world and caught us all off guard. In instrument training, which is a significant part of music teaching, prevailing techniques such as modelling, vocalizing a composition together and accompanying are quite important. The main purpose of this study is to find out the perspectives and notions of flute learners towards online flute teaching. From students' point of view, the data gathered throughout this study have been evaluated in terms of the suitability of one-on-one flute lessons into online education, the effectiveness and adequacy of the various tools utilized in online education, the effect of additional technologies on learners' performance, and psychological effects of online flute education. Case study has been used in this study, being one of the qualitative research designs. Open ended questions were asked to the participants to gather data. Ten participants involved in this study are currently studying at Music Department Faculty of Education Ankara Gazi University, Performing Arts Department Music and Fine Arts University of Ankara, Faculty of Fine Arts Kırşehir Ahi Evran University, Music Department Faculty of Education Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Music Department Faculty of Fine Arts Isparta Süleyman Demirel University, Music Department Faculty of Fine Arts Karabük University, Flute Department Istanbul State Conservatory, Music Deparment Faculty of Fine Arts Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Flute Department Hacettepe State Conservatory, and Music Department Faculty of Arts Çankırı Karatekin University. Four open ended questions were directed at the participants through Zoom sessions. Data collected were analyzed through content analysis. The findings of the study show that students prefer to have flute lessons face-to-face rather than online education, yet they still acknowledge that online education served as a savior that enabled students to keep on learning. Based on the data acquired throughout the study, it was proposed that a new educational

platform or tool should be developed with a tailor-made method to meet the needs of music teaching with its strengthened substructure and better audio-visual quality.

Keywords: Music Education, Online Education, Student, Instrument Education, Flute

GİRİŞ

Son yıllarda teknolojide meydana gelen değişimlerin yanı sıra Dünyada ilk olarak 2019 yılının Aralık ayında Çin'de görülen Koronavirüs-2019 (COVID-19) pandemisinin tüm dünyayı etkisi altına almasıyla tüm alanlarda olduğu gibi müzik eğitimi alanında radikal değişimler yaşanmıştır. Covid-19 pandemi sürecinin başlamasıyla tüm dünyada eğitime ara verilmiş ve çözüm olarak uzaktan eğitime geçiş yapılmıştır (Afacan, 2022). Yaşanan bu gelişmelerle birlikte bir sınıfın içerisinde bulunan öğretmen ve öğrencilerden oluşan klasik okul sistemi artık tek alternatif olmaktan çıkmış, bunun yerine çevrimiçi eğitim adı verilen etkileşimli elektronik sistemler ve interaktif yazılımlar ile müzik eğitiminin yapılabilirliği daha yoğun olarak gündeme gelmiştir. Güncel iletişim ağları yoluyla gerçekleştirilen çevrimiçi müzik eğitimi klasik eğitim modeline güçlü bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenci ve öğretmen arasında görüntülü ve sesli mesajların karşılıklı olarak iletilmesini sağlayan sistemler, müzik eğitiminin her aşamasında, her yaşta ve farklı profesyonellik düzeyine sahip öğrenciler için kullanım imkânı sağlamaktadır. Çevrimiçi müzik eğitimi veren internet sitelerinde eğitimci ve öğrenciler arasındaki mesafeler önemsenmeksizin, coğrafi engeller aşılarak öğrenci en uygun eğitimci ve istediği eğitim programına katılabilme olanağına sahip olmaktadır. Hoyle'e (2014) göre geleneksel müzik eğitiminde müzik öğreticisi, öğrencilere, öğreticiler tarafından öğrenme ve mentorluk alma, topluluklarda performans gösterme ve çok sayıda uygulamalı derslere katılma fırsatı sunar. Uzaktan eğitim ise, öğrenciler için tasarlanmış optimal bir öğrenme ortamı sağlamayı amaçlayan öğrencinin eğitmenden veya diğer öğrencilerden ayrıldığı geniş bir öğretme ve öğrenme etkinlikleri dizisidir. Çevrimiçi eğitim ile öğrenci ve öğretmenlerin bir araya getirilmesinin yanı sıra müzik topluluklarının oluşturulmasında da kolaylıklar sağlamaktadır. Müzik toplulukları, tanıdık veya fiziksel yakınlıktan ziyade müzikal ilgi ile oluşturulabilir. Florida'daki yedinci sınıf öğrencisinin, Hindistan'daki bir internet arkadaşıyla, sınıfta yanında oturan kişiden daha fazla ortak müzik zevki olabilir. Bu durumdan yola çıkılarak çevrimiçi uygulamalar ile müzik topluluklarının oluşturulması da sağlanabileceği düşünülmektedir. Literatürde çalgı eğitiminde çevrimiçi (uzaktan) eğitime dayalı çalışmalar incelendiğinde çevrim içi (uzaktan) keman eğitimine ilişkin çalışmalar (Afacan,2022, Güzel vd., 2019; Kesendere vd., 2020; Okan, 2017; Sever, 2014; Sakarya ve Zahal, 2020; Şahin, 2018) tarafından, uzaktan müzik eğitimine ilişkin çalışmalar (Çiloğlu ve Çevik Kılıç, 2021; Gül, 2021; Piji, 2020; Sağer vd., 2020; Akyürek, 2020) uzaktan flüt, gitar ve piyano eğitimine yönelik çalışmalar (Erim ve Yöndem, 2009; Şenol Sakin, 2021; Ünal Akbulut, 2020) yer aldığı görülmektedir.

Uzaktan Müzik Eğitimi

United States Distance Learning Association'ın tanımına göre "uzaktan eğitim uydu, video, ses, grafik, bilgisayar, çoklu ortam teknolojisi gibi araçların yardımıyla, eğitimin uzaktaki öğrencilere ulaştırılmasıdır" (Al ve Madran, 2004, s. 262). Işık, Işık ve Güler'e (2008) göre uzaktan eğitim, "farklı mekânlardaki öğrenci, öğretmen ve öğretim materyallerinin iletişim teknolojileri aracılığıyla bir araya getirildiği kurumsal bir eğitim faaliyetidir". "Çağdaş eğitim

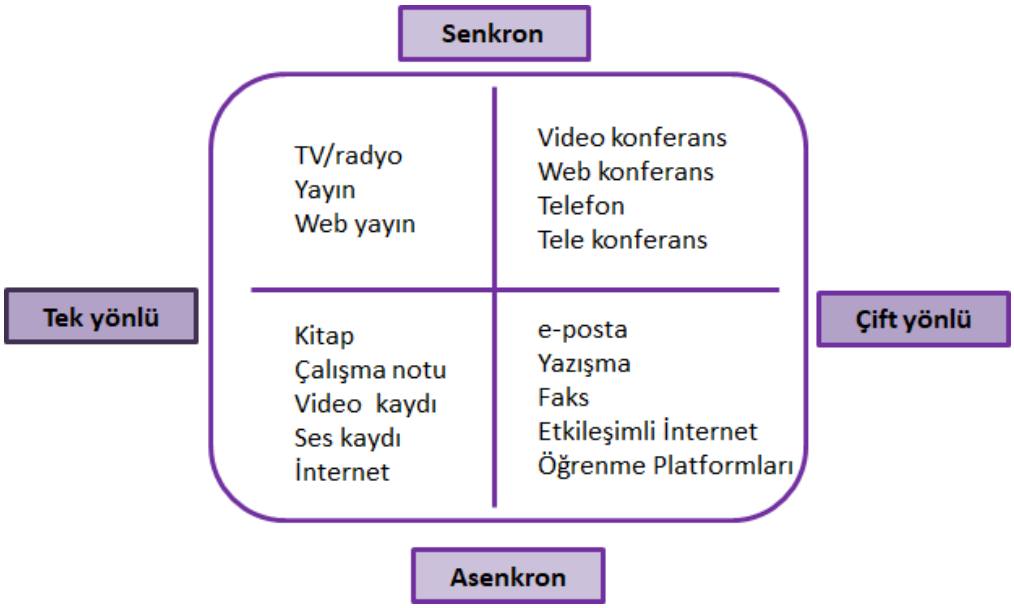
sistemlerinin içinde yer alan teknolojik gelişmeler eğitim öğretimin niteliği açısından son derece önemlidir" (Yungul, 2018). Kişinin kendi evinde, zamandan veya mesafeden bağımsız olarak müzik çalışması fikri motivasyonu arttırma açısından oldukça etkilidir. İçinde bulunduğumuz zamanı, eğitim sistemi ve teknolojinin geldiği durumu göz önüne aldığımızda uzaktan eğitimi; teknolojiyi aktif kullanarak eğitim öğretim ortamını daha da genişleten, bilgi ve kaynak paylaşımını kolaylaştıran düzenlemeler olarak tanımlayabiliriz (Erümit, 2013). Geçmişte bir çalgı ile ilgili eğitim alırken evde yalnızca pratik yapmak mümkünken, günümüzde çalışma materyalini internet veya e-posta yoluyla temin etmenin yanı sıra modern teknolojiyi kullanarak öğretmen ve öğrenciler iletişimi sürdürmek de söz konusudur. Gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde mevcut üniversite modeli de değişmekte, yeni pedagojik metodolojilerin oluşmasına katkı sağlamakta, öğretmen ile öğrenci arasında ve öğrencilerin kendi aralarında yeni öğrenme yöntemleri ve iletişim yolları keşfetmelerine olanak sağlamaktadır. Bu çalışmada, çevrimiçi müzik öğrenimi özetlenmektedir. Çevrimiçi eğitim ile ilgili kavramlar son yıllarda özellikle de Koronavirüs-2019 (COVID-19) pandemisinin tüm dünyayı etkisi altına almasıyla birlikte yoğun olarak gündeme gelmiştir. Bu sürecin başlarında internet bilgi deposu ve uzaktan öğrenme ise, metin tabanlı web sayfalarından bilgi edinmek olarak görülüyordu. Kısaca, "Öğrencileri eğitim kaynaklarıyla birleştiren bir öğretim ağı sistemi" olarak tanımlanmaktaydı. Daha sonra, öğretmen ve öğrenci arasındaki fiziksel mesafeyi ortadan kaldırma fikrinden yola çıkılarak "Öğrenciyi öğretmen aynı yerde fiziksel olarak bulunmaya zorlamayan bir eğitim modeli" olma fikri benimsenmiştir. Daha eski ve halen güncel olan bir tanıma göre uzaktan eğitim, normalde öğretimden farklı bir yerde gerçekleşen ve sonuç olarak özel ders tasarımı teknikleri, özel öğretim teknikleri, elektronik ve diğer teknolojilerle özel iletişim yöntemleri, özel organizasyonel ve idari düzenlemeler gerektiren planlı öğrenmedir (Moore, 1989).Müzikle uzaktan eğitimin oldukça kısa bir geçmişi vardır. Günümüzde birçok müzik okulu, kurslar ve yükseköğretim kurumları uzaktan eğitimden yararlanmaktadır. Uzaktan müzik öğretimini düzenlemek müzik öğretmenleri için bir zorluktur; çünkü bu yeni pedagojik ve teknolojik ortamdaki deneyimleri az veya neredeyse hiç yoktur. Üniversiteler açısından ise, uzaktan ve yüz yüze eğitim kombinasyonunu nasıl yöneteceklerine karar vermek, müzik ile yüksek kaliteli öğretim arasında aracılık etmek amacıyla gereken teknolojiyi seçmek zordur. Ayrıca, öğrenciler açısından eğitimlerini sürdürmek için yeni bir yaklaşım benimsemek zorunda olma fikri de oldukça yıpratıcıdır. Zaman ve mekan farklılıklarına rağmen müzikal açıdan gelişmeyi sağlayan bir eğitim tekniği olarak uzaktan müzik eğitimi kavramı için tüm faktörler göz önünde tutularak çalışmaların yürütülmesi gerekmektedir. Bir müzik öğretmeni, mesafe ne olursa olsun kaliteli müzik eğitimini destekleyen tüm pedagojik ve teknik düzenlemeleri ve çözümleri içeren bir öğrenme ortamı oluşturmalıdır.

Öğrenci

Uzaktan öğrenmenin öğrenciler tarafından benimsenmesi öğretmenler, eğitim kurumları ve teknolojiden çok daha kolaydır. Belirli konularda eğitim alma fırsatı, çevresel faktörlerden izole yerlerde eğitim alma fırsatı ve yeni teknolojinin kendisinin çekiciliği öğrencileri motive edebilir. Yapılan birçok çalışma, kişisel bilgisayarın ortaya çıkışından sonra doğan bireylerin kendilerini modern öğrenme ortamlarına ve teknoloji kullanımına adapte etmekte bir sorun yaşamadıklarını göstermiştir.

Teknik Çözümler

Müzik eğitiminde sadece web sayfası kullanımı tüm ihtiyaçları karşılamamaktadır. Benzer şekilde sadece e-posta veya video konferans ile de dersler oluşturulamaz. Aşağıdaki şemada çevrimiçi müzik eğitiminde kullanılabilecek mevcut teknolojiler özetlenmiştir.

Şekil 1. Çevrimiçi müzik eğitiminde kullanılabilecek mevcut teknolojiler

Tek Yönlü Teknik Çözümler

Asenkron eğitim, öğretmene ve öğrenciye farklı ortam ve zamanda sunulan eğitim biçimidir (Yenal, 2009, s. 53). Öğrenci ve öğretmenin aynı anda, aynı platformda olma zorunluluğu yoktur (Yungul, 2018). Kitap, pdf, nota tarama siteleri, cd, dijital müzik eğitimine yönelik uygulamalar, öğrenme platformları, spotify, youtube vb. örnekler öğrenme açısından çok değerlidir. İnternet "İnternational Network" sözcüğünden türemiş, "uluslararası ağ" anlamına gelen, birden fazla haberleşme ağından meydana gelen bir iletişim alanıdır (Yungul, 2018). Aynı zamanda internet, çalışma materyallerinin hızlı ve kolay dağıtımı için mükemmel bir araçtır. Asenkron müzik eğitiminde öğretmen belirlemiş olduğu ders içeriğini ve materyallerini önceden hazırlamış ve kullanılan platforma önceden yüklemiş olmalıdır (Yungul, 2018). Öğretmen bir not sayfası, ses veya video dosyası yayınladığında, öğrenciler kullandıkları yazılımdan bağımsız olarak içeriğine ulaşabilirler. Yakın zamanda internet tabanlı video arşivlerinin kullanılmasıyla birlikte, isteğe bağlı olarak bazı videolar erişilebilir hale getirilmiş ve bu sayede müzik öğretmenleri ve öğrencilerinin eş zamansız (asenkron) bir durumda deneyimlerini paylaşabilmeleri için bir video prodüksiyon sistemi kullanılmaya başlanmıştır.

Senkron Tek Yönlü Teknik Çözümler

Senkron (Eşzamanlı) iletişim, bireylerin sanal ortamda iletişim teknolojilerinin desteğiyle farklı mekanlarda aynı anda gerçekleştirdikleri iletişim biçimidir. Öğrenciye verilmek istenen bilgi o an iletilir ve öğrenci aynı anda soru sorup cevap alabilir (Yenal, 2009, s. 53). Günümüzde bazı üniversitelerin, derslerini başka türlü katılamayan öğrenciler için netcast aracılığıyla verdiği bilinmektedir. Ancak, net yayının her zaman tek yönlü kalması gerekmemektedir. Bu durumda, oturumlar internet yayın üzerinden yapılmakta, ancak aynı zamanda metin tabanlı bir dönüş kanalı kullanılarak bir sohbet sistemi üzerinden öğretmene gerçek zamanlı olarak yorum

gönderebilmektedir. Öğretmen ise sorularını sınavlarını hazırlayıp değerlendirmelerini otomatik olarak yapmakla kalmayıp, öğrencilerin derslere ne sıklıkta katıldıklarını, ne kadar takip ettiklerini, ders içerikleri ile ne kadar ilgili olduklarını da takip etmesi mümkündür (Tecimer, 2006).

Çift Yönlü Teknik Çözümler

Asenkron, Çift Yönlü Teknik Çözümler

Günümüzde tüm bireyler e-posta kullanımına oldukça aşinadır. Ayrıca çeşitli öğrenme platformları günümüzde üniversitelerde çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu platformlar, internete bağlı her bilgisayarda sıradan web sayfaları olarak işlev görürler, iletişimin çift yönlü olması koşuluyla etkileşim olasılığına sahiptirler. Hem öğretmenler hem de öğrenciler çalışma materyallerini internet sayfalarına yükleyebilirler. Hem öğretmen hem de öğrenci tarafından yüklenen bilgi, her an erişime açık olup, istenilen zamanda ulaşılabilirdir (Koçer, 2001, s. 9). Ancak, müzik eğitiminde kullanılan belge türleri her platform tarafından algılanmıyor olabilir. Bu durum karşımıza bir sorun olarak çıkmaktadır.

Senkron, Çift Yönlü Teknik Çözümler

Telefon

Müzik araştırmalarında bir araç olarak telefon kullanımı yaygın olmamakla birlikte, hala kullanıldığı durumlar da vardır. Uzaktan öğretim, öğretmenden daha fazla hazırlık ister. Aslında, uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitim karşılaştırıldığında bu her zaman böyledir. Birden fazla kişinin rahatlıkla sesli olarak telefon görüşmesi yapmasını sağlayan bir sistemdir. Bir telekonferans ortamında öğretim yaparken, öğrencilerin ne kadar başarılı bir şekilde eğitime katılabileceklerini değerlendirmek önemlidir. Sadece tek başına ders vermek, en iyi yöntem değildir. Öğrencilerin de zaman zaman kendilerine ait aktif alıştırmalara katılmaları eğitimin etkinliği açısından oldukça önemlidir.

İnternet Konferans

Dünyadaki en büyük, en güçlü ağ olan internet, milyonlarca bilgisayar, 30 milyondan fazla insan, 50'den fazla ülke tarafından kullanılmaktadır (Koçer, 2001, s. 54). Günümüzde, internet konferans olanaklarından yararlanmadan önce bilgisayar yöneticileriyle özel düzenlemeler yapılması zorunludur. Bir öğretmen bir öğrenci ile İnternet Protokolü (IP) veya doğrudan arama yoluyla iletişime geçebilir. Ancak bu hususta öncelikle dikkat edilmesi ve varsa çözülmesi gereken birincil konu iletişime geçilecek kişilerin bilgisayar ve internete erişiminin eşit şartlarda olup olmadığıdır (Koçer, 2001, s. 56). İletişim kurulduktan sonra bir ses bağlantısı ve (eğer bir video kamera varsa) bir video bağlantısı otomatik olarak açılır. Oturum üyeleri ayrıca iletişim için metin tabanlı sohbet veya grafik tabanlı bir mesaj tahtası paylaşabilirler. Dosya paylaşımı ile, bir katılımcı bilgisayarından belirli bir uygulamayı açabilir ve diğerlerine gösterebilir, iş birliği ayarları aktif hale getirildiğinde üyeler uygulamayı birlikte kullanabilir.

Video Konferans

Video konferans iki veya daha fazla yerle eş zamanlı görüntülü ve sesli konuşmaya imkân tanıyan bir telekomünikasyon teknolojisidir. Bell labaratuvarları video konferans sistemini iki yer arasında deneyen ilk yerlerden biridir (A.B.D) (Koçer, 2001, s. 58). Yüz yüze, gerçek karşılıklı konuşma gibidir. Örneğin bir toplantıya fiziksel olarak katılamama durumu olduğunda, video konferans sistemiyle katılabilir. Son birkaç yıldır yaşanan teknik gelişmeler, video konferansa yönelik tutumların değişmesine neden olmuştur. Örneğin, ayrı konumlardaki iki uygun donanıma sahip piyano birbirine video konferans yardımıyla bağlanarak her iki piyano da her iki uçtan aynı anda çalınabildiğinden ses kalitesinden ödün verilmemiş olur. Bu sistem hem konserlerde hem de öğretimde etkili bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Zamanın çok kıymetli olduğu çağımızda, günlük rutinimizin aksamamasını, çok uzaklardaki çalışmalara ya da toplantılara katılmamızı sağlayan video-konferans sistemlerinin büyük avantajı çok açık bir şekilde görülmektedir (Koçer, 2001, s. 58).

Öğretmen

Günümüzde kullanımı giderek artan çevrimiçi eğitimde baş aktör öğretmendir. Öğretmenlerin deneyim kazanmasıyla, müzik eğitimi açısından da uzaktan öğrenmenin potansiyel kullanımına olan ilgi giderek artacaktır. Çevrimiçi eğitimde kullanılan teknolojiye ve senkron veya asenkron öğretim kombinasyonuna bağlı olarak eğitimin nitelikleri değişmektedir. Asenkron bağlantılarda (faks, e-posta, internet vb. kullanarak) sorun, öğretmenlerin kendi kendine çalışma için yeterince basit ve açık bir şekilde bilgi ve talimat verme deneyimine sahip olmamasıdır. Örneğin bir web sayfası oluşturmak, öğretmenin edinmek için zaman ayırması gereken ek bilgi ve beceriler gerektirir. Bu uygulamada öğretmenler başlangıçta öğretim materyallerinin hazırlanması ve teslimi için gerekenden fazla zamana ihtiyaç duyarlar. Senkron (telefon gibi) öğretimde, iletişime farklı bir açıdan yaklaşılması gerekir. İletişimi sürdürmek yüz yüze durumdan çok farklıdır. Bu sistemde etkili ve bilgilendirici kamera kullanımı deneyim gerektirir. Eğitim almaya istekli, motive olmuş öğrencilerle, kolaylaştırıcı bir teknolojiyle karşılaşan bir öğretmen, bu yöntemi daha fazla geliştirmeye çaba sarf ederek sistemin gelişmesine de katkı sağlar.

Amaç

Bu çalışmada 2020-2021 eğitim öğretim yılı Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, İcra Sanatları Fakültesi, Çalgı Eğitimi Bölümü, Üflemeli Çalgılar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Karabük Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; İstanbul Devlet Konservatuvarı, Çalgı Eğitimi Bölümü, Flüt Sanat Dalı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Hacettepe Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Sazlar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenim gören 10 flüt öğrencisinin uzaktan çalgı (flüt) eğitimi konusundaki görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Önem

Çevrimiçi eğitim sürecinde bireysel çalgı flüt derslerini öğrencilerin duyuşsal olarak nasıl karşıladığını, bireysel çalgı flüt dersinin çevrimiçi eğitime uygun olup olmadığını, kullanılan

eğitim platformunun yeterli ve verimli olup olmadığını, kullanılan ek teknolojilerin performansa etkilerine ilişkin görüşlerinin incelenip literatürdeki benzer çalışmaların sonuçları ile birlikte değerlendirilerek önerilerin ortaya konması ve çevrimiçi flüt derslerinin şekillenmesinde alana katkıda bulunması bakımından önemlidir.

Araştırmanın temel problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir.

Problem cümlesi: Çevrimiçi eğitim (uzaktan) yolu ile yapılan flüt derslerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Uzaktan eğitim (çevrimiçi) sürecinin duyuşsal olarak yansımaları nasıldır?
2. Çevrimiçi yapılan derslerin uzaktan eğitime uygunluğu hakkındaki görüşleri nasıldır?
3. Öğrencilerin bireysel çalgı (flüt) dersinde kullandıkları çevrimiçi platformların etkililiği ve yeterliliği konusundaki görüşleri nasıldır?
4. Öğrencilerin çevrimiçi flüt eğitimi sürecinde ek teknolojilerin performansa etkisi hakkındaki öğreni görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bir duruma ilişkin etkenler (ortam, birey, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türküye'deki müzik ile ilgili lisans düzeyindeki tüm akademik birimler, örneklemini ise Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, İcra Sanatları Fakültesi, Çalgı Eğitimi Bölümü, Üflemeli Çalgılar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Karabük Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; İstanbul Devlet Konservatuvarı, Çalgı Eğitimi Bölümü, Flüt Sanat Dalı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Hacettepe Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Sazlar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenim gören 10 flüt öğrencisi oluşturmaktadır.

Çalışma grubunu 2021-2022 eğitim ve öğretim yılında farklı illerde lisans düzeyinde öğrenim gören ve çalışmaya gönüllü olarak katılan toplam 10 flüt öğrencisi oluşturmaktadır.

Tablo1. Örneklemi Oluşturan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Katılımcı Kod	İl	Cinsiyet	Sınıf	Yaş
K1	Ankara	K	2	21
K2	Kırşehir	K	2	21
K3	Kahramanmaraş	K	2	20

K4	Ankara	K	3	22
K5	Safranbolu	K	3	21
K6	Ankara	K	4	28
K7	Burdur	E	4	25
K8	Çankırı	K	4	21
K9	Isparta	K	4	22
K10	İstanbul	K	4	23

Tablo 1'e bakıldığında örneklem grubunun 10 flüt öğrencisinden oluştuğu, bu öğrencilerin 3'ü 2. sınıf (K1, K2, K3), 2'si 3. sınıf (K4, K5), 5'i (K6, K7, K8, K9, K10) 4.sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin 9'u kız, 1 öğrenci ise erkektir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması amacıyla eğitimle ilgili araştırmalarda kullanılan görüşme stratejilerinden standartlaştırılmış açık uçlu görüşme türü kullanılmıştır. Standartlaştırılmış görüşmenin özellikleri soruların tam olarak sırası ve tarzı önceden belirlenir. Sorular tam anlamıyla açık uçlu bir formatta ifade edilir (Büyüköztürk vd., 2009).

Araştırmacı tarafından flüt öğrencilerinin görüşlerini belirlemek üzere toplam dört açık-uçlu sorudan oluşan bir ölçme aracı hazırlanmıştır. İç geçerliliği sağlamak için açık uçlu sorulardan oluşan form iki alan uzmanının görüşleri doğrultusunda düzenlenerek forma son şekli verilmiştir. Hazırlanan soruların işlerliğini ölçmek amacıyla çalışmaya katılan dört flüt öğrencisi ile pilot çalışma yapılmıştır. Soruların açık ve anlaşılır olup olmadığını, verilen cevapların sorulan soruların yanıtlarını tam olarak yansıtıp yansıtmadığını belirlemek için araştırmacı ve bir alan uzmanı birlikte pilot uygulama sonuçlarını incelemiş ve gerekli düzeltmeler yapılarak forma son şekli verilmiştir. Öğrencilere aşağıdaki açık uçlu sorular yöneltilerek cevaplar yazılı olarak alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmacı tarafından hazırlanan form öğrencilere e-mail yoluyla önceden gönderilmiş ve zoom üzerinden görüşme yapılarak katılımcılara dört soru yöneltilmiş verilen cevaplar araştırmacı tarafından not edilmştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilen "içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013)." Çalışma grubunu oluşturan öğrencilere katılımcı 1,2 şeklinde kodlar verilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Uzaktan Eğitim (çevrimiçi) Sürecinin Duyuşsal Olarak Yansıma Durumuna İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 2. Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Tema	Kodlar	f	Görüş Bildiren Öğrenciler
Psikolojik etkiler	❖ Panik oldum	6	K1, K8, K6, K9, K5, K4
	❖ Soğuk kanlıydım	3	K7, K2, K10
	❖ Telaşlandım	3	K4, K1, K3
	❖ Telaşlanmadım	2	K7, K2
	❖ Zorlandım	2	K4, K9
	❖ Kaygılandım	2	K3, K4
	❖ Çok korktum	1	K1
	❖ Şok yaşadım	1	K4
	❖ Sıkıntılar yaşadım	1	K8
Düşünceler	Uyum sağladım	4	K2, K5, K6, K8
	Rahatlattı	2	K7, K8
	Kurtarıcı oldu	1	K8
	Derslerden uzaklaşmadım	1	K8

Tablo 2'ye bakıldığında uzaktan eğitime geçişte öğrencilerin 6'sı (K1, K8, K6, K5, K4) panik oldukları, 3'ü (K1, K3, K4) telaşlandıkları, 2'si (K3, K4) kaygılandıkları, 2'si (K4, K9) zorlandıkları, yönünde görüş bildirirken diğer taraftan 3 öğrenci (K2, K7, K10) süreci soğukkanlı karşıladıkları, 2'si (K2, K7) telaşlanmadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerden bazıları soruya ilave olarak bu sürece ilişkin düşüncelerini belirtmişlerdir. 4'ü (K2, K5, K6, K8) uyum sağladıklarını, 2'si (K7, K8) derslerin uzaktan yapılmasının kendilerini rahatlattığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda örnekler verilmiştir.

Ben çok korktum. Flüte yeni başladığım için çok panik oldum (K1).

İlk başlarda çok panik oldum. Fakat daha sonra hocalarımızın yardımıyla bu sürece uyum sağlamaya başladık (K2).

İlk başta hepimiz için çok büyük bir şok olmuştu. Çok telaşlanmıştık. Konservatuvar olduğumuz için uzaktan eğitim bize hiç uygun değildi (K4).

Ben soğukkanlı karşıladım çünkü bu süreci ben yalnız yaşamayacaktım herkes yaşayacaktı (K6).

Derslerin uzaktan da olsa yapılması beni rahatlattı (K7).

Önce biraz panik oldum sonra bütün öğrencilerin aynı şartlarda olduğunu düşünüp rahatlattım kendimi bu süreçte uzaktan eğitim çok kurtarıcıydı çok nitelikli olmasa da en azından derslerden uzaklaşmamış olduk (K8).

İlk başta biraz panik olduk tabi verimli geçirmeye çalıştık fakat çok zor oldu (K9).

Çevrimiçi Yapılan Derslerin Uzaktan Eğitime Uygunluğu Hakkındaki Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3. Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Tema	Kodlar	f	Görüş Bildiren Öğrenciler
Uzaktan (çevrimiçi) eğitimin flüt derslerine uygunluğu	❖ Uygun değil	10	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10
	❖ Senkron sorunu (aynı anda çalamama)	4	K1, K3, K8, K9
	❖ Flüt sesinin doğal gelmemesi	3	K1, K7, K9
	❖ Ekranda hocanın gösterdiğini anlamakta zorlandım	3	K1, K6, K7
	❖ Anında müdahale çok mümkün değil	2	K2, K4
	❖ Hiç ders yapılmamasından iyi	1	K5

Tablo 2'ye bakıldığında çalışma grubunu oluşturan tüm öğrenciler çevrimiçi eğitimin flüt dersleri için uygun olmadığını, 4'ü (K1,K3 K8, K9) senkron sorunu yaşadıklarını, 3'ü (K1,K7, K9) flüt sesinin doğal gelmediği, dijital duyulduğu, 3'ü (K1,K6,K7) ekran karşısında hocasının gösterdiği teknik davranışları anlamakta zorluk çektikleri diğer 2'si (K2,K4) anında müdahale durumunun olmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda örnekler verilmiştir.

Yüz yüze de hocamızın gösterdiği pozisyon, duruş, tutuş gibi konular çevrimiçi eğitimde çok zor oluyor (K1).

Hocamızla birebir etkileşim halinde olmamız gereken bir ders çalgı eğitimi. Çevrimiçi sırasında anında müdahale çok mümkün olmuyor (K2).

Senkron büyük sorun oluyor bizim için. Bu sebeple hiç uygun bulmuyorum (K3).

Çevrimiçi eğitime uygun değil ama hiç ders yapılmamasından uzaktan da olsa önemli (K5).

Sesler çok teknolojik geliyor hiç flüt sesi gibi değil (K7).

Çalarken sürekli kopukluk yaşanıyor. Hocamla birlikte çalmak istiyoruz fakat hiçbir şekilde senkron uyumu sağlayamıyoruz (K8).

Performansa dayalı bütün dersler için yüz yüze yapılması gerektiğini düşünüyorum. Çalgı, oda müziği, orkestra gibi dersler çevrimiçi eğitimle yapılabilecek dersler değil bence (K10).

Öğrencilerin Bireysel Çalgı (Flüt) Dersinde Kullandığı Çverimiçi Platformlarn Etkililiği ve Yeteriliği Konusundaki Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4. Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Tema	Kodlar	f	Görüş Bildiren Öğrenciler
Öğrenme platform-larının etkililiği ve yeterliliği	❖ Ses ve görüntü kalitesi çok zayıf	7	K1, K2, K3, K4, K7, K8, K9
	❖ Bağlantı sorunu	6	K2, K3, K6, K7, K9, K10
	❖ Çalgı eğitimi için yetersiz	5	K1, K3, K4, K8, K10
	❖ Verimli olmasa da dersi yürütmemizi sağladı	2	K5, K6
	❖ Kolay ve anlaşılır	1	K1
	❖ Çok kötü	1	K7
	❖ Basit	1	K8

Tablo 4'e bakıldığında çevrimiçi flüt derslerinde kullanılan platformların etkililiği ve yeterliliğine ilişkin öğrencilerin 7'si (K1,K2,K3,K4,K7,K8,K9) ses ve görüntü kalitesinin zayıf olduğunu, 6'sı (K2,K3,K6,K7,K9,K10) bağlantı sorunu yaşadıklarını, 5'i (K1,K3,K4,K8,K10) flüt eğitimi için yeterli olmadığını, 2'si (K5,K6) verimli olmasa da dersi yürütmelerini olanak sağladığı, K7 platformun çok kötü olduğu, K1 kolay ve anlaşılır olduğu, K8 ise platformun çok basit olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda örnekler verilmiştir.

Program kolay ve anlaşılır olmasına rağmen bizim bölümler için düşünülmüş bir program değil. Ses ve görüntü kalitesi çok zayıftı (K1).

Bağlantı sorunu yaşadım. Kullandığımız platform ses ve görüntü bakımından çok yetersizdi (K2).

Biz birden fazla platform denedik bize sunulan platform çok yetersizdi (K3).

Tabiki uygun değildi Aynı anda çalmaya kesinlikle izin vermiyordu (K4).

Kesinlikle çok kötüydü. Eş zamanlı olması mümkün değildi (K7).

Kullandığımız platform son derece basit ve kesinlikle yetersizdi (K8).

Bağlantı sorunu yaşadım. Ses ve görüntü paylaşımında aksaklıklar oldu (K9)

Çevrimiçi Flüt Eğitimi Sürecinde Ek Teknolojilerin Performansa Etkisi Hakkındaki Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 5. Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı

Tema	Kodlar	f	Görüş Bildiren Öğrenciler
Ek teknoloji kullanımının performansa	❖ Performansım arttı	5	K1, K3, K4, K6, K7
	❖ Motivasyonumu olumlu etkiledi	5	K3, K6, K7, K8, K10
	❖ Kullandık keyifliydi	4	K1, K4, K6, K7

etkileri	❖ Performansımı olumlu etkiledi	4	K1, K3, K4, K10
	❖ Kullanmadık	3	K2, K5, K9
	❖ Performansımı etkilemedi	1	K8

Tablo 5'e bakıldığında öğrencilerin 5'i (K1,K3,K4K6,K7) çevrimiçi derslerde ek teknoloji kullanımının flüt performanslarını artırdığını, 5'i (K3,K6,K7,K8,K10) motivasyonlarını olumlu etkilediğini, 4'ü (K1,K4,K6,K7) keyif aldıklarını, 4'ü performanslarını olumlu etkilediğini, 3'ü kullanmadıklarını (K2,K5,K9) 1 öğrenci ise kullanmış olmasına rağmen etkilemediği yönünde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin verdikleri cevaplara ilişkin doğrudan alıntılara aşağıda örnekler verilmiştir.

Evet kullandık çok keyifliydi. Tek başımıza çalışmaktan çalmaktan kurtardı bizi daha çok çalışmamızı sağladı (K1).

Kullandığımız ek teknolojilerin kullanılması bizi motive etti (K3).

Yüz yüze gibi değildi ama yine de keyifliydi. Motive olduk. Çalışma saatlerimi artırdı (K4).

Kullandık ve daha çok çalıştım ve performans olarak olumlu sonuç aldım (K6).

Flüt dersinde kullanmaya çalıştık son derece motive eden bir şey. Keyif almamızı sağladı ve performansımı da olumlu etkiledi (K7).

Kullanmayı denedik fakat çok başarılı olamadık fakat motivasyon açısından bizi destekledi (K8).

Kullanamadık çok sık bağlantı sorunu yaşadım (K9).

Biz eşlikleme programı kullandık. Çok kaliteli olan programlar var bizi motive etti ve daha çok çalışmamızı sağladı (K10).

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, İcra Sanatları Fakültesi, Çalgı Eğitimi Bölümü, Üflemeli Çalgılar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı; Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı; Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Karabük Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; İstanbul Devlet Konservatuvarı, Çalgı Eğitimi Bölümü, Flüt Sanat Dalı; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü; Hacettepe Devlet Konservatuvarı, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Sazlar Anasanat Dalı, Flüt Sanat Dalı ve Çankırı Karatekin Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenim gören 10 flüt öğrencisinin çevrimiçi flüt eğitimine yönelik verdikleri cevaplara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrenciler, çevrimiçi eğitim sürecinin kendilerinde yarattığı duyuşsal etkileri panik oldum (f=6), telaşlandım (f=3), soğuk kanlıydım (f=3), zorlandım (f=2), telaşlanmadım (f=2), kaygılandım (f=2), çok korktum (1), şok yaşadım(f=1), sıkıntılar yaşadım (f=1) şeklinde belirtmişlerdir. Çalışmada ortaya çıkan sonuçlar Sakarya ve Zahal (2020) pandemi sürecinin ruhsal etkilerine yönelik ortaya çıkardığı sonuçlardan korku, üzüntü stres, tedirginlik, kaygı gibi konularla benzerlik göstermektedir.

Sever (2014) çalışmasında, bireysel çalgı keman derslerinde çevrilmiş öğrenme yönteminin uygulanmasının performans kaygısının azaltılması, zaman tasarrufu sağlanması, öğrenimin daha planlı ve kapsamlı hale getirilmesi açısından daha etkili olduğunu ortaya koymuştur.

Çiloğlu ve Çevik Kılıç (2021) ise lisansüstü öğrencilerin uzaktan müzik eğitimine yönelik görüşlerini inceledikleri çalışmalarında çalışmaya katılan öğrencilerin bu süreçte danışmanları ile yeteri kadar iletişime geçemediklerini, motivasyon noktasında eksik kaldıklarını ve odaklanmada sorunu yaşadıklarını tespit etmişlerdir.

Akyürek (2020) pandemi sürecinde müzik eğitimine yönelik öğretim elemanı görüşleri adlı çalışmasında online uygulama programlarını kullanmada karşılaşılan zorluklara, anında soru cevap yapılamamasına senkronizasyon, kazanımların yeterli olması gerektiği gibi gerçekleşmemesi ve bunun sonucu olarak beceri ve davranışların tamamlanmamasına, koordinasyon eksikliği, motivasyon eksikliği gibi sorunların yaşandığına dikkat çekmiştir.

Albert (2015) yüz yüze (geleneksel) ve uzaktan (çevrimiçi) müzik eğitimini seçen katılımcı gruplarıyla yaptığı çalışmasında çevrimiçi eğitimin kişiye serbestlik sağladığı, geleneksel eğitim programının ise müzikal beceri kazanımında daha etkili olduğunu belirlemiş ve katılımcıların çevrimiçi eğitime ilişkin kaygılı görüşlere sahip olduklarını saptamıştır.

Araştırmada çevrimiçi flüt eğitimine yönelik öğrenci görüşlerinde öğrencilerin yaşadıkları olumsuz duyuşsal etkilerin yanı sıra olumlu düşüncelerin oluştuğu da belirlenmiştir. Sağer (2020) Covid-19 pandemi sürecinin müzik dinleme ve icra pratiklerine etkilerini inceledikleri çalışmalarında müzik bölümü öğrencilerinin pandemi sürecinde çalgı çalışma sürelerinin düştüğünü, okul ortamı dışında motive olamadıklarını ortaya koymuştur.

Çalışmaya katılan öğrenciler çverimiçi flüt eğitimini duyuşsal olarak nasıl karşıladıklarını uyum sağladım (f=4), rahatlattı (f=2), kurtarıcı oldu (f=1), derslerden uzaklaşmadım (f=1) şeklinde belirtmişlerdir.

Bu sonuçlar, Piji Küçük'ün (2020) müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri adlı çalışmasında, uzaktan eğitimin olumlu yönlerine ilişkin olarak müzik öğretmeni adaylarının, derslerin kayıt edilip tekrar izlenebilmesi, evde eğitim alınabilmesi, zaman ve mekân tasarrufu, derslerden uzak kalınmaması, not alabilme rahatlığı ve derslere devamlılık konusunda olumlu görüşleriyle sonuçlanan çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Afacan (2022) uzaktan eğitim ile gerçekleştirilen keman eğitimi derslerine yönelik öğrenci görüşlerini incelediği çalışmasında derslere kolay katılma, zaman kaybı yaşamama, dersi kayıttan tekrar izleme ve derslerden uzak kalmama yönünde uzaktan eğitimin olumlu yönlerine ilişkin bulgulara ulaşmış olmakla birlikte, araştırma grubunu oluşturan 7 öğrenci ise uzaktan eğitimin keman derslerine uygun olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu çalışmalara ek olarak Sakarya ve Zahal (2020) keman öğrencilerinin senkron derslere ilişkin görüşlerini inceledikleri çalışmalarında uzaktan eğitimin olumlu yönleri ile ilgili, geri dönüt alma, deşifre yapabilme, soru ve cevap imkanı, hataları görüp düzeltme yönünde görüş belirttiklerini ortaya koymuşlardır.

Araştırmada çevrimiçi eğitiminin bireysel çalgı flüt derslerine uygun olup olmadığına ilişkin senkron sorunu, görüntü ve ses kalitesindeki yetersizlik, anında müdahalenin mümkün olamayışı, karşılıklı iletişimin yetersizliği, sürenin sınırlı olması gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Artaç (2018) konservatuvar düzeyinde çalgı derslerinin uzaktan eğitim metodu ile yapılmasına ilişkin eğitimci görüşlerine göre başlangıç aşamasında çalgı eğitiminde direkt müdahalede bulunulamaması, öğrencinin dijital ortamda duruş tutuş gibi teknik becerileri kavramakta zorlanması, internetteki aksaklık, senkron sorunu gibi sorunların varlığı, sesin birebir karşıya gönderilememesinden dolayı müzikal ifadelerin, sonoritenin aktarılamaması, eşliğin mümkün olmaması gibi olumsuzlukların yaşandığını belirlemiştir. Sarıkaya (2021) müzik eğitimi öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymak için yaptığı araştırmasında, öğrencilerin neredeyse tamamının uzaktan eğitim yerine yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini, uzaktan eğitimde aktif öğrenmenin tam olarak gerçekleşmediğini ve öğrenmenin kalıcı olmadığını düşündüklerini belirlemiştir. Çardak ve Güler (2022) uzaktan eğitim sürecinde öğretim elemanlarının eğitim öğretim uygulamaları, karşılaştıkları problem ve çözüm önerilerini belirlemeye ilişkin yaptıkları çalışmalarında farklı bölüm ve üniversitelerde görev yapan 10 öğretim elemanının görüşlerine göre uzaktan eğitim ile ilgili tecrübe ve deneyimlerinin olmadığını belirlemiştir. Güzel (2019) youtube üzerinden video destekli keman öğretimine ilişkin öğrenci görüşlerini inceledikleri çalışmalarında öğrencilerin keman eğitimine ses ve görüntünün hatırlamalarında kolaylık sağladığını ifade etmekle birlikte tek başına video derslerinin yeterli olmadığı bireysel derslerle birlikte desteklenmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Öğrenciler çevrimiçi eğitim sürecinde bireysel çalgı flüt eğitiminde kullanılan platformların yeterliliği ve etkililiği hakkında ses ve görüntü kalitesi çok zayıf (f=7),bağlantı sorunu (f=6), çalgı eğitimi için yetersiz (f=5),verimli olmasa da dersi yürütmemizi sağladı (f=2), kolay ve anlaşılır (f=1), çok kötü (f=1), basit (f=1) şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Öğrenciler uzaktan eğitimin olumsuz yönleri ile ilgili olarak internet, telefon, bilgisayar gibi çeşitli teknolojik araçlara ulaşma konusundaki imkansızlıklarını ve iletişim sorunları yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Buna ek olarak, Özer ve Üstün (2020) yaptıkları çalışmalarında öğrencilerin uzaktan eğitim yerine yüz yüze eğitimi daha verimli bulduklarını, uzaktan eğitimde derslere bağlanırken teknik sorunlar yaşadıklarını belirlemişlerdir. Yılmaz vd., (2021) uzaktan müzik eğitimi uygulamalarının okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri yönünde yapmış olduğu çalışmasında öğretmen adaylarının yaşadıkları en büyük sorunun bir çalgı çalma konusunda olduğunu, ders içeriğinin neredeyse tamamının kuramsal gerçekleştiğini ifade ettiklerini belirtmiştir. Şenol Sakin (2021) pandemi sürecinde flüt eğitimcilerinin süreç, deneyim, online eğitime hazır oluşları, olumsuzluklar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini incelediği çalışma sonucunda internet ve kullanılan uygulamalara yönelik birçok zorluklarla karşı karşıya kaldıklarını, eğitimin başarılı olması için ve amaca yönelik planlanan eğitim almalarının mesleki gelişimlerine olumlu katkıda bulunacağını belirtmiştir. Diğer bir çalışmada Ayaz Töral ve Albuz (2021) çalgı derslerinin uzaktan eğitim modeli ile yürütülmesindeki durumu inceledikleri çalışmada 42 müzik öğretmeninin görüşlerini alarak çevrimiçi eğitime olan tutumlarını, teknoloji kullanma becerilerini, pandemi sürecinde ve öncesindeki çalgı eğitimini incelemişlerdir. Bu çalışma sonucunda öğretmenlerin sürece yönelik hazırlıklarının yetersiz olduğunu, teknik sorunlarla birlikte uzaktan eğitimin öğrenci ve öğretmen etkileşiminde büyük ve önemli bir sorun olduğu ortaya konmuştur.

Sağer vd., (2020) Covid-19 pandemi süreci müzik dinleme ve performansa etkilerini inceledikleri çalışmalarında bu süreçte müzik bölümü öğrencilerinin çlagılarına ayırdıkları sürelerde azalma olduğunu, okul ortamından uzakta motive olamadıklarını gözle görülür bir sonuç olarak ifade etmiştir. Koutsoupidou (2014) müzik öğretmenlerinin görüşlerine dayalı

müzik eğitimi programlarında uygulanan çevrimiçi öğrenmeyi konu alarak incelediği çalışmasında, çevrimiçi öğrenmenin dünya standartlarında sunulmasına olanak sağladığı, farklı geleneksel tarihlere sahip insanlar arasında performans ve fikir alışverişine olanak sağladığı fakat internet tabanlı platformlarda özellikle performansa dayalı derslerde sorunlarla karşı karşıya gelindiği sonucuna varmıştır. Gül (2021) pandemi sürecinde çevrimiçi eğitimde ortaöğretim kademesinde müzik eğitimine yönelik öğretmen görüşlerini incelediği çalışmasında eğitim öğretim materyallerinin kısıtlılığı ile birlikte grup çalışmalarının ve uygulama gerektiren etkinliklerin çevrimiçi derslerde yapılamamasından dolayı programda bulunan hedef kazanımlara tamamen ulaşılamadığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğrenciler, çevrimiçi flüt eğitimi sürecinde ek teknolojilerin performansa etkisi hakkında performansımı arttırdı (f=5), motivasyonumu olumlu etkiledi (f=5), keyifliydi (f=4), performansımı olumlu etkiledi (f=4), kullanmadık (f=3), performansımı etkilemedi (f=1) şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Yapılan çalışmalara bakıldığında, ani ve hazırlıksız başlayan çevrimiçi eğitim sürecinde hem müzik eğitimcilerinin hem de öğrencilerinin bu sürece adapte olmakta zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Özellikle performansa dayalı derslerde kazanılması gereken bilgi ve becerilerin sağlıklı bir şekilde yürütülemeyeceği düşünülmüştür. Ancak çevrimiçi eğitimin tamamen olmasa da yüz yüze eğitime destek olarak eğitimde yer alabileceği düşünülmektedir.

Çevrimiçi eğitim sürecinde öğrencilerde oluşan kaygı, stres, telaş gibi duyuşsal etkilerini önlemek için öğrencilere çevrimiçi müzik eğitimine yönelik teknolojik ve pedagojik eğitim verilebilir. Çevrimiçi eğitim modelinde bireysel çalgı gibi performansa dayalı derslerin daha nitelikli daha verimli hale getirilmesi için ses ve görüntünün yeterli olduğu, birlikte seslendirmeye olanak sağlayan, senkron uyumunun olduğu eğitim platformları tasarlanabilir. Eğitim ve öğretimin kalıcılığı ve kalitesi için kullanılan platformlara yönelik gerekli internet alt yapısı oluşturulabilir. Olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere yeni bir çevrimiçi müzik eğitimi modeli oluşturulabilir. Profesyonel flüt eğitimi veren kurumlar için öğrencinin kolaylıkla ulaşabileceği ek teknoloji platformu oluşturulmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Afacan, Ş. (2022). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile gerçekleştirilen keman eğitimi derslerine ilişkin öğrenci görüşleri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *2*(1), 472-487.

Akyürek, R. (2020). The views of lecturers about distance music education process in the pandemic period. *International Journal of Education Technology and Scientific Researches, 5*(13), 1790-1833. https://doi.org/10.35826/ijetsar.262.

Al, U. ve Madran, R. O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: Sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası, 5*(2), 259-271.

Albert, D. J. (2015). Online Versus traditional master of music in music education degree programs student's reasons for choosing. *Journal of Music Teacher Education*, *25*(1), 52-64. https://doi.org/10.1177/1057083714548588.

Artaç, A. (2018, April 11-13). Konservatuvar düzeyinde enstrüman eğitiminde uzaktan eğitim metodu [Sözlü sunum]. *I International Symposium on Innovative Approaches in Scientific Studies, 2*, 302-304, Antalya.

Ayaz Töral, D. ve Albuz, A. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde 4-13 yaş grubu öğrencilerine yönelik uzaktan çalgı öğretimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 5*(1), 21-43. https://dergipark.org.tr /tr/download/ article-file/1347035.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (3. Baskı). Pegem Akademi.

Çardak, U. ve Güler, Ç. (2022). Uzaktan eğitim ve uzaktan öğretmen yetiştirme bağlamında akademisyen uygulama, görüş ve önerileri. *Van YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, Şubat Özel Sayısı*, 323-353. https://doi.org/10.33711/yyuefd.1068111.

Çiloğlu, S. ve Çevik Kılıç, D. B. (2021). Koronavirüs sürecinde müzik eğitimi bilim dalında lisansüstü eğitim gören öğrencilerin uzaktan eğitime bakış açıları: Nitel bir çalışma. H. Şahin (Ed.), *Eğitim Bilimleri Teori, Güncel Araştırmalar ve Yeni Eğilimler-3* içinde (ss. 108-121). IVPE.

Erümit, S. F. (2011). *Web Tabanlı Uzaktan Eğitimde Ders Materyali Tasarımı, Uygulaması ve Materyal Tasarım Kriterlerinin Belirlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Gül, G. (2021). Teachers' views on music education practices in secondary education in distance education during the covıd-19 pandemic process. *Journal of Education in Black Sea Region, 6*(2), 95-111. https://doi.org/10.31578/jebs.v6i2.235.

Hoyle, G. (2014, March 9). *Distance learning on the Net*. Retrieved from http://www.hoyle. com/distance/define.htm.

Işık, İ., Işık, A. H. ve GÜLER, Ġ. (2008). Uzaktan eğitimde üç boyutlu web teknolojilerinin Kullanılması. *Bilişim Teknolojileri Dergisi, 1*(2), 75-78.

Karataş Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırma Dergisi, 1*(1), 62-68.

Koçer, E. (2001). *Web Tabanlı Uzaktan Eğitim*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Koutsoupidou, T. (2014). Online distance learning and music training: benefits, drawback and challenges. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-learning, 29*(3), 243-255. https://doi.org/10.1080/02680513.2015.1011112.

Moore, M. G. (1989) Editorial: Three types of interaction. *American Journal of Distance Education, 3*(2), 1-7. http://aris.teluq.uquebec.ca/portals/598/t3_moore 1989. pdf.

Özer, B., and Üstün, E. (2020). Evaluation of students' views on the covid-19 distance education process in music departments of fine arts faculties. *Asian Journal of Education and Training, 6*(3), 556-568. https://doi.org/10.20448/journal.522.2020. 63.556.568.

Piji Küçük, D. (2020). Covid-19 salgını sürecinde müzik öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 47*, 19-40. http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.44497.

Sağer, T., Özkişi, Z. G. ve Yüceer, E. M. (2020). Covid-19 pandemi sürecinin müzik dinleme ve icra pratiklerine etkileri: Yıldız Teknik Üniversitesi lisans öğrencileri örneği. *Akdeniz Üniversitesi Uluslararası Müzik ve Sahne Sanatları Dergisi, 4*, 1-17. https://dergi park.org.tr/tr/pub/umssd/issue/59296/826820.

Sakarya, G. ve Zahal, O. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan keman eğitimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Turkish Studies, 15*(6), 795-817. http://dx.doi.org/10.7827/ Turkish Studies.44504.

Sarıkaya, M. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin müzik eğitimi ana bilim dalı öğrencilerinin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 27*(46), 92-100. https://doi.org/10.35247/ataunigsed.835720.

Şenol Sakin, A. (2021). Flute education in turkey in the process of covid-19 pandemic. *Journal of Education in Black Sea Region, 6*(2), 3-28. https://doi.org/10.31578/jebs.v6i2.230.

Tecimer, B. (2006). İnternet ve yaşam boyu müzik eğitimi. *MÜZED, 15*, 8-9.

Yenal, A. Ç. (2009). *Uzaktan Eğitim*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2009). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* (9. Baskı). Seçkin.

Yılmaz, H., Sakarya, G., Gayretli, Ş. ve Zahal, O. (2021). Covid-19 ve çevrimiçi müzik eğitimi: okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri üzerine nitel bir çalışma eğitimde nitel çalışmalar dergisi. *Journal of Qualitative Research in Education, 28*, 283-299. https: //doi.org/10.14689/enad.28.12.

Yungul, O. (2018). Müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 7*(2), 1333-1348.